



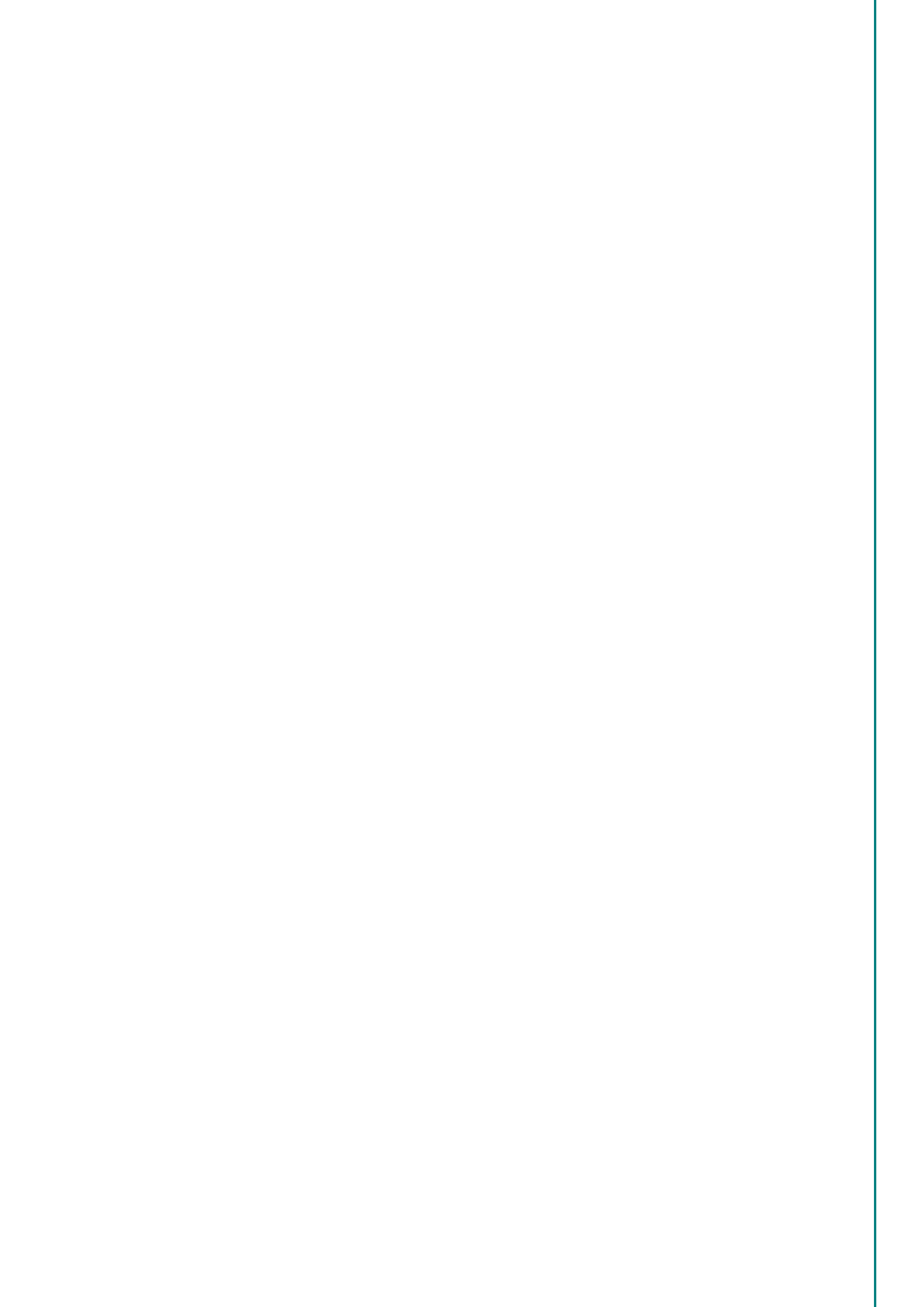
RESTAURACIÓ ECOLÒGICA I RECUPERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL SUD-OEST DE L'ESTANY DE BANYOLES



MEMÒRIA JUSTIFICATIVA

Novembre 2022

Convocatòria de les subvencions als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (operacions 04.04.01 i 07.01.01) (Generalitat de Catalunya)





Promotor:



Plaça dels Estudis, 2
17820 – Banyoles
Web: <http://www.consorcidelestany.org>

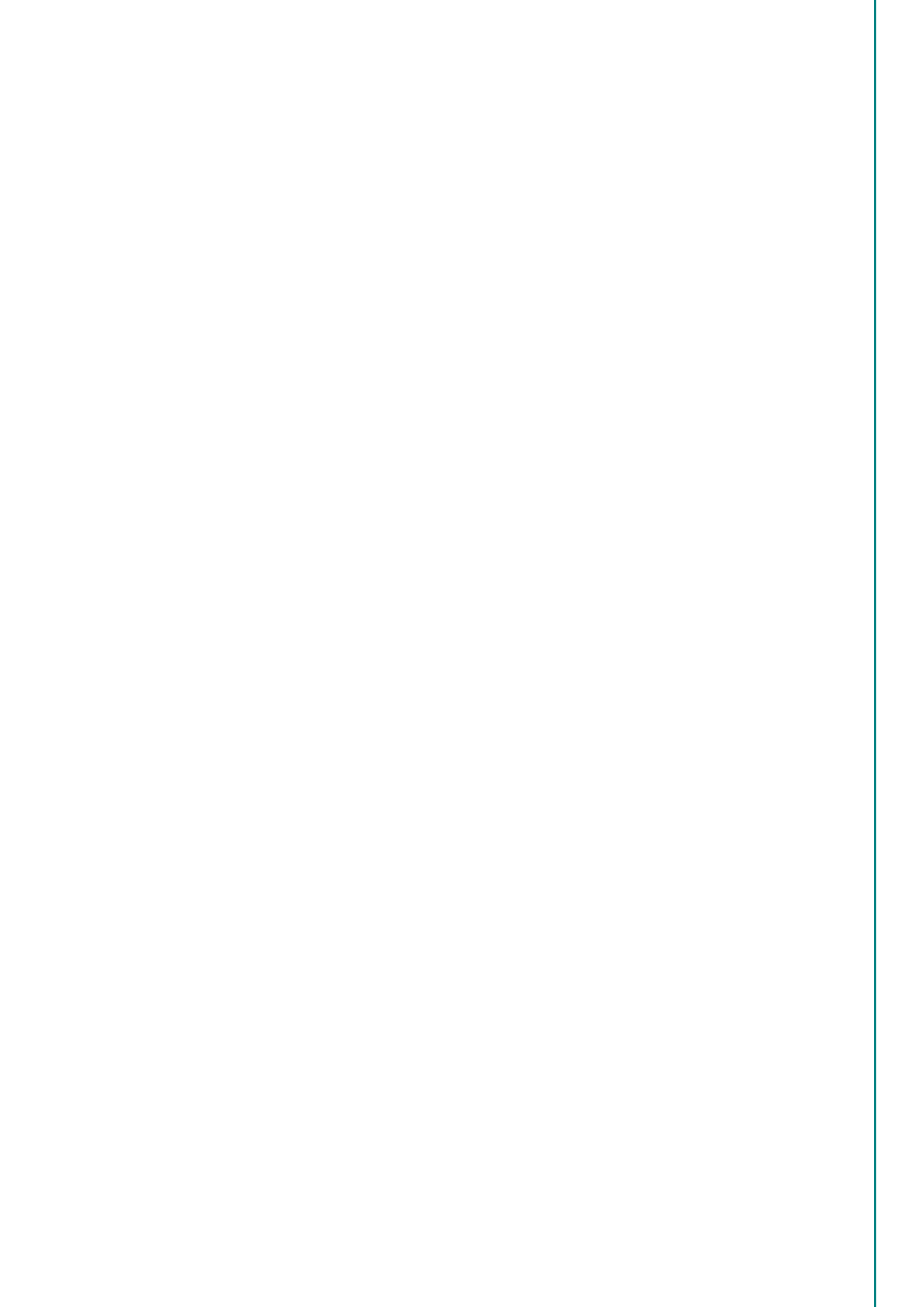
Redactat per:

Oficina tècnica del Consorci de l'Estany

Irenne Camós Plana (Biòloga)
Tècnica del Consorci

Miquel Campos i Llach (Biòleg)
Coordinador tècnic del Consorci





Índex

1.	INTRODUCCIÓ	3
2.	OBJECTE	3
3.	ÀREA D'ACTUACIÓ	4
4.	ACTUACIONS	5
5.	DESPESA ECONÒMICA	10
6.	ANNEXES.....	11

1. INTRODUCCIÓ

El Consorci per a l'Espai d'Interès Natural de l'Estany de Banyoles es constitueix com a entitat consorciada entre els ajuntaments de Banyoles, Porqueres i Fontcoberta, la Diputació de Girona i la Generalitat de Catalunya.

El Consorci és una entitat pública de caràcter associatiu voluntari i de naturalesa administrativa.

L'àmbit d'actuació del Consorci abastarà l'àrea delimitada pel Pla d'Espais d'Interès Natural: Subunitats Estany de Banyoles i Platja d'Espolla, que corresponen als termes municipals de Banyoles, Porqueres i Fontcoberta.

Entre altres objectes i en concret a l'Article 6 Punt f diu que ha d'impulsar el desenvolupament local sostenible per millorar les condicions de vida de la població. El Punt c indica que ha de promoure l'obtenció de recursos, subvencions, inversions i serveis en aquest espai.

També, indicar que és l'entitat encarregada per vetllar i mantenir les finques públiques dels ajuntaments de Banyoles, Porqueres i Fontcoberta i conveniades amb altres entitats o persones físiques que estan incloses dins l'EIN de l'Estany de Banyoles. Espai natural on hi queda inclosa tota la xarxa de camins i itineraris.

El Consorci de l'Estany en data 30/09/2021 va sol·licitar un ajut a la Generalitat de Catalunya a través de la convocatòria regida per "ORDRE TES/184/2019, de 10 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies, en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (operacions 04.04.01 i 07.01.01) i l'ORDRE TES/11/2021, de 21 de gener, per la qual es modifiquen les bases reguladores esmentades".

Ajut que es va resoldre definitivament a favor del Consorci de l'Estany el 10 de setembre de 2020 amb un pressupost total de l'actuació de 90.829,59.-€ dels quals la Generalitat de Catalunya en subvenciona 60.000,00.-€ que correspon al 66,06% del pressupost.

2. OBJECTE

El present document correspon a memòria explicativa que descriu les actuacions executades en el marc de la memòria tècnica "**RESTAURACIÓ ECOLÒGICA I RECUPERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL SUD-OEST DE L'ESTANY DE BANYOLES**" i que s'emmarquen a l'empara de la Resolució TES/184/2019, de 10 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies, en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (operacions 04.04.01 i 07.01.01) i l'ORDRE TES/11/2021, de 21 de gener, per la qual es modifiquen les bases reguladores esmentades".

L'objectiu general de l'ajut atorgat s'ha centrat en una intervenció directa en la creació i millora d'àrees amb potencial restaurador per a l'increment de la superfície hàbitats d'interès comunitari que són claus a l'Espai Natural Protegit de l'Estany de Banyoles. De forma indirecta s'ha pretès afectar positivament a les poblacions d'espècies protegits com *Vertigo moulinsiana*, *Vertigo angustior*, *Emys orbicularis*, *Lutra lutra*, *Oxygastra curtisii*, *Carex elata*, *Thelypteris palustris*, entre altres.

Per altra banda, s'ha recuperat la imatge emblemàtica d'un dels elements principals del patrimoni paisatgístic de l'Estany de Banyoles i les seves visuals des de diversos punts a través de l'eliminació de la coberta arbòria de l'espai de l'actuació. Es tracta de l'església romànica de Santa Maria de Porqueres catalogada com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN).

Les actuacions s'han centrat en assolir els objectius específics següents:

- Increment de la superfície d'aiguamolls calcaris amb mansega (*Cladium mariscus*, cod. hab. 7210*).
- Millora de la superfície existent d'aiguamolls calcaris amb mansega (*Cladium mariscus*, cod. hab. 7210*) amb la gestió de l'estrat arbori.
- Ampliació de la superfície de Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (Arrhenaterion, cod. hab. 6510) a l'Espai Natural Protegit de l'Estany de Banyoles.
- Recuperar l'hàbitat potencial de la falguera *Thelypteris palustris*, falguera dels pantans, que a Catalunya només es troba a l'estany de Banyoles i està protegida pel Decret 328/1992.
- Creació de nous hàbitats per afavorir la recuperació d'espècies d'interès comunitari com la població de tortuga d'Estany (*Emys orbicularis*) i microcargols com el *Vertigo moulinsiana* i *Vertigo angustior*.
- Instal·lació d'una tanca delimitadora per evitar el pas de visitants cap a la zona restaurada.
- Construcció d'una passera-mirador sobre la font sulfurosa de Porqueres per tal de fer-la visitable de manera ordenada
- Instal·lació de senyalística que ordeni l'accés i ús públic de l'espai, alhora que en prohibeix el pas cap a zones sensibles.
- Instal·lació de senyalística que promogui el coneixement de les actuacions realitzades sobre la restauració del terreny i sobre els valors naturals existents.

3. ÀREA D'ACTUACIÓ

Les actuacions dutes a terme s'emplanten a les localitzacions previstes en la memòria, dins el terme municipal Porqueres, a la comarca del Pla de l'Estany. La major part de les actuacions s'han dut a terme més concretament al sud-oest de l'Estany de Banyoles, entre el camí peatonal de la ruta 1 Volta a l'Estany, al sud de l'església de Sant Maria de Porqueres i la vora de l'Estany. S'ha actuat a la finca cadastral 17146A006001970000UA i 17146A006001570000US) dins el municipi de Porqueres i ambdues propietat de l'ajuntament de Banyoles.

Per altra banda les finques afectades per acopi de restes vegetals i de terres procedents de l'actuació així com les terres llaurades i/o sembrades per potenciar-ne prats de dall, són propietat de l'ajuntament de Banyoles, del Consorci de l'Estany o la Fundació Catalunya la Pedrera; totes elles gestionades pel Consorci de l'Estany. Les finques cadastrals afectades han estat: 17146A006001560000UE, 17016A001000160000EJ, 17016A001000110000EK, 17016A001000080000EK,

17146A006001950000UH, 17146A006000800000UL. Estava previst afectar la finca 17146A006000690000UB però al final no ha estat necessari.

Aquestes finques formen part del conjunt de terrenys que el Consorci de l'Estany està gestionant, en base a les obligacions estipulades en el seus estatus de constitució (Article 7: Funcions). També, i en concret a l'apartat e) de l'article 6 – Objecte, s'indica que una de les obligacions del Consorci és la de conservar i ordenar les finques públiques o en règim de custòdia que tenen per objecte la protecció i conservació del patrimoni natural i cultural de l'àmbit d'actuació: l'àrea delimitada pel Pla d'Espais d'Interès Natural: Subunitat Estany de Banyoles i Platja d'Espolla que corresponen als termes municipals dels ens Consorciats (Banyoles, Porqueres i Fontcoberta).

Aquestes finques estan incloses íntegrament dins la Xarxa Natura 2000, l'Espai d'Interès Natural de l'Estany de Banyoles (EIN ES51200008) i també està catalogat com a espai RAMSAR.

4. ACTUACIONS

L'actuació duta a terme s'ha basat en les actuacions 1, 2, 3, 4 de la memòria que porta per títol "**RESTAURACIÓ ECOLÒGICA I RECUPERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL SUD-OEST DE L'ESTANY DE BANYOLES**".

S'han executat la totalitat de les actuacions previstes a la memòria. Tot i això hi ha hagut petites variacions d'unitats executades que s'expliquen i justifiquen a cadascun dels apartats. Alhora adjuntem informe relatiu a la variació d'unitats executades de les obres corresponents al projecte de restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'Estany de Banyoles (Pla de l'Estany), emès per Josep Aleix Comas i Herrera, tècnic director de les obres (veieu annex 2).

A continuació s'aporta un breu resum de les actuacions i accions realitzades:

1	FORMACIÓ D'UN ESPAI INUNDABLE I GESTIÓ DE TERRES
	<p>S'ha realitzar l'actuació principal prevista a la memòria inicial de formació d'un espai inundable així com la gestió de les terres. Durant l'execució de les obres hi ha hagut petites variacions que detallen i justifiquen en cadascun dels apartats i que no han alterat l'objectiu principal de l'actuació.</p> <p>En concret les actuacions realitzades han estat:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Desbrossada de la vegetació herbàcia i arbustiva de la zona d'actuació, tant la superfície d'excavació de terres com de la franja de 10 m d'ample d'acopi de terres al costat de la zona d'excavació:<ul style="list-style-type: none">• L'àrea total de l'actuació ha estat de 5.482 m². S'ha reduït en 1.027m² ja que durant l'execució de les obres s'ha detectat la presència d'exemplars de <i>Thelypteris palustris</i> a l'extrem nord-est de l'àmbit de l'obra.

- ✓ Tallada de peus arboris i extracció amb cabrestant des del camí perimetral de les restes vegetals. Aquestes restes han estat gestionat en el mateix espai a través de triturat i estellat de la fusta:
 - S'ha retirat un total de 149 arbres.
- ✓ Replantejament topogràfic de la zona d'excavació.
- ✓ Construcció d'una plataforma provisional d'accés per a la càrrega de camions amb aportació provisional de material granular reciclat.
- ✓ Excavació fins a la cota 172,70, que correspon a una fondària d'excavació variable entre 0,60 i 1,20 m, amb una estimació de profunditat d'excavació mitjana de 0,90 m, amb pala carregadora sobre erugues. Càrrega de les terres sobre camió:
 - El volum total de terres extretes ha estat de 4.414,30 m³. El volum de terra excavada s'ha hagut de reduir per tal de no afectar a la surgència sulfurosa de l'extrem nord-oest de l'obra i sobretot per l'aparició d'un estrat arqueològic en una zona de l'àmbit. Durant l'excavació ha aparegut un mur i nombroses restes arqueològiques i d'acord amb els serveis territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, s'ha reduït la profunditat de l'excavació per tal de no afectar aquest estrat.
- ✓ Vigilància, seguiment arqueològic i redacció de l'informe arqueològic:
 - L'aparició de l'estrat mencionat dins l'apartat d'excavació, ha motivat que la delegada dels serveis territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya vingués a l'obra i demanés la realització d'un sondeig arqueològic a major profunditat per tal de poder millorar la caracterització arqueològica de la zona. Aquest fet ha comportat un increment de jornals d'arqueòleg així com l'ampliació de l'informe arqueològic previst al projecte. Així doncs el total de jornades de treball arqueològic ha estat de 12,25 i l'informe de supervisió arqueològic ha incrementat en 0,25 la dedicació inicial.
- ✓ Transport de les terres i llots al lloc de deposició:
 - El projecte no havia previst l'esponjament que es produeix amb la terra un cop excavada. Aquest esponjament implica que un volum de terra, un cop ha sigut excavada ocupa un volum major, cosa que incrementa els amidaments tant del transport, com de les partides d'estesa de les terres prèviament excavades. Aquest esponjament s'ha estimat en un 10%, que és un percentatge que entra dins dels paràmetres emprats habitualment (al plec del propi projecte, s'estableix un 15% d'esponjament per a sòls no compactes). Així mateix, a la part més propera al camí on estava prevista l'aportació de terres de l'excavació de la mateixa obra per a la creació d'un prat de dall, el projecte preveia una aportació de 0,85 m de gruix però en la realitat l'aportació ha sigut de 1,15 m de mitjana per tal de poder assolir la cota desitjada, que era la del camí de la volta a l'estany. A més, hi ha hagut un increment d'amplada de la mota que ha acabat resultant amb unes dimensions de 120 metres de llargada i aproximadament 11 metres d'amplada. Així doncs la mobilització de terres ha estat de 1.628,35 m³ dins de la mateixa obra i de 3.227,38 m³.

- ✓ Estesa de les terres acopiades a les parcel·les agrícoles:
 - Pel què fa a les terres aportades a camps de conreus, el material obtingut tenia una consistència molt plàstica (material argilós-margós amb elevat contingut d'aigua i matèria orgànica) que feia molt difícil poder disgregar-lo en una capa fina de manera que va caldre incrementar el gruix de la capa d'estesa. Com a conseqüència, la superfície on s'ha aplicat aquest material ha sigut menor respecte de la prevista inicialment. Així doncs s'ha aportat terres a les finques números 1, 3 i 6 del projecte, amb un total d'àrea afectada de 14.149,25 m².
- ✓ Llaurat i afinat per la integració de les terres de les parcel·les agrícoles disponibles per l'execució de l'obra i terres afectades per la mateixa:
 - Tot i que finalment no ha estat necessari aportat terres a les finques número 2, 4 i 5, si que s'ha llaurat les parcel·les 2 i 4 ja que estava previst inicialment en el projecte. Cal esmentar també que durant les obres s'ha afectat una parcel·la adjacent a l'obra (finca cadastral 17146A006001560000UE) pel pas de maquinària i triturat de les restes vegetals i s'ha cregut oportú llaurar i sembrar la parcel·la indicada, en substitució de la parcel·la número 5 en la qual no s'hi havia aportat terra. L'àrea final llaurada ha estat de 41.583,34 m².
- ✓ Terraplanat mecànic de les terres acopiades a la franja de transició:
 - S'ha actuat en una àrea total de 1.628,35 m² ja que s'ha incrementat la terra aportada en aquesta àrea (veieu apartat de transport de terres).
- ✓ Acabat i allisat de talussos amb mitjans mecànics:
 - L'àrea d'acabat i allisat del talussos ha estat finalment de 336 m² degut a la variació d'amidaments de la mota construïda.

2 PLANTACIÓ I SEMBRA

Les actuacions realitzades dins aquesta acció de plantació i sembra (veieu apartat 2 de l'annex fotogràfic), han estat plantejades en dues tipologies d'actuacions:

- **Actuació 2.1.** Plantació de peus de *Cladium mariscus* per la recuperació d'aiguamolls calcaris amb mansega.
- **Actuació 2.2.** Sembrar d'herbàcies per la formació de prat de dall

A l'actuació 2.1 de Plantació de peus de *Cladium mariscus* s'han realitzat els següents treballs:

- ✓ Preparació dels peus de *Cladium mariscus* per la plantació. S'han recollit peus en zones d'estolons de punts amb cinyell flotant en expansió a de la vora de

l'Estany. S'han preparat feixos de 25 unitats de planta d'un mínim de 40 cm de longitud. S'han extret un total de 3.750 unitats de plantació. Els punts de recollida han estat establerts pel tècnics del Consorci de l'Estany.

- ✓ Preparació del terreny i plantació manual amb punxó de plantació de les unitats de plantes de *Cladium mariscus* dins l'aigua de la zona dragada.

A l'Actuació 2.2. Sembrada d'herbàcies per la formació de prat de dall s'han realitzar els següents treballs:

A les àrees d'acopi de terres, un cop llaurades i allisades/fressades, s'ha procedit a la sembra d'una barreja de llavors herbàcies autòctones per la creació del prat de dall. S'ha treballat amb els tècnics del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i s'ha considerat que no era adequat realitzar la sembra de llavor provinent dels prats donats de prat de dall del Parc durant la tardor de 2022. L'alternativa ha estat la sembra de plantació d'herba de tall estàndard (20% *Dactyl glomerata*, 15 % *Festuca arundinàcia*, 50 % raigràs i 15% userda). El Consorci de l'Estany realitzarà la sembra de reforç amb la grana prevista inicialment durant la primavera de 2023. Així doncs la sembra inicial s'ha realitzat manualment i s'ha sembrat un total de 2,36 ha ja que s'ha reduït l'àrea d'aportació de terres procedents de l'excavació (veieu annex 2 informe relatiu a la variació d'unitats executades de les obres corresponents al projecte de restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'Estany de Banyoles (Pla de l'Estany), emès per Josep Aleix Comas i Herrera, tècnic director de les obres).

3

GESTIÓ DE L'ESTRAT ARBORI PER LA MILLORA DEL MANSEGAR EXISTENT

Les actuacions plantejades dins aquesta acció han estat les previstes a la memòria d'actuacions (veieu apartat 3 de l'annex fotogràfic). Amb aquesta actuació es pretén millorar un espai de mansegar existent proper al litoral de l'Estany.

Les actuacions realitzades en aquest apartat es resumeix en:

- ✓ Tallada d'arbres petits i arbres morts en una superfície de 1.622m². Retirada manual dels peus tallats i caiguts. El material extret amb cabrestany. Les restes han estat triturades i estellades al punt d'acopi. S'han retirat un total de 30 arbres d'entre 6 i 10 m d'alçada.

4**DELIMITACIÓ, ORDENACIÓ I DIFUSIÓ DELS VALORS NATURALS DE L'ESPAT**

Les actuacions realitzades dins aquesta acció de delimitació, ordenació i difusió dels valors naturals de l'espai han estat plantejades en quatre tipologies d'actuacions i s'han executat en la seva totalitat (veieu apartat 4 de l'annex fotogràfic):

- **Actuació 4.1.** Col·locació d'una tanca de delimitació
- **Actuació 4.2.** Instal·lació d'una passera mirador sobre la font sulfurosa de Porqueres
- **Actuació 4.3.** Senyalització d'usos i difusió dels valors naturals de la zona

A l'actuació 4.1. Col·locació d'una tanca de delimitació s'han realitzat els següents treballs:

- ✓ Instal·lació d'una tanca delimitadora de 150 ml, amb pal de pi tractat (RTI) a l'autoclau (Classe IV) amb protecció a un metre d'alçada amb un travesser. El travesser fixat amb cargols de carrosser i platines d'enllaç amb pilars col·locats cada 3 m (model utilitzat a altres llocs de l'espai natural) per tal evitar l'accés de les persones a la zona de prat.

A l'actuació 4.2. Instal·lació d'una passera mirador sobre la font sulfurosa de Porqueres s'han realitzat els següents treballs:

- ✓ S'ha construït una passera de 10 m de llum total formada per tres bigues de fusta de pi tractada a l'autoclau de 70x140 mm, dues als extrems i una al mig. Aquestes bigues s'han lligat entre elles amb travessers de 70x140 mm de fusta de pi tractat cada 2 m. Les bigues s'han recolzat sobre tres pilars de formigó de 200x100 mm i de 1 m de llarg enterrats 0,5 m amb base de formigó.
- ✓ Sobre l'estructura s'hi ha col·locat un taulell format per llatges de pi tractat en autoclau de 45x140 mm de 1,5 m de llargada, i en tot el seu perímetre s'hi ha col·locat una barana formada per muntants de fusta de pi tractada de 70x140 mm de 1,20 m d'alçada i dues llatges laterals de 22x120 mm i un passamà de 45x90 mm. Al frontal s'hi ha col·locat una barana de les mateixes característiques.

Tota la cargolaria emprada ha sigut d'acer inoxidable menys l'angle de subjecció entre bigues i pilar de fusta que és de ferro pintat reforçat.

Estava previst la realització d'un camí sobre la franja de transició, però la surgència sulfurosa ha aparegut més a prop del camí de la volta a l'Estany. Així doncs no ha calgut construir el caminet d'aproximació sinó que la passera s'ha construït directament a continuació del camí (veieu annex 2 informe relatiu a la variació d'unitats executades de les obres corresponents al projecte de restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'Estany de Banyoles (Pla de l'Estany), emès per Josep Aleix Comas i Herrera, tècnic director de les obres).

A l'actuació 4.3 Senyalització d'usos i difusió dels valors naturals de la zona s'han realitzat els següents treballs:

- ✓ Instal·lació d'un senyal quadrada de costat 900 mm amb informació sobre la zona en restauració.
- ✓ Disseny i instal·lació d'un senyal quadrada de costat 900 amb informació sobre la surgència sulfurosa de Porqueres i els seus valors naturals.
- ✓ Instal·lació de dos senyals quadrades de costat 450 mm amb informació sobre la zona en restauració i accés prohibit.
- ✓ Instal·lació d'una senyals de 450*200 amb informació de lloc d'interès de la surgència sulfurosa.
- ✓ Per tal de donar compliment a la resolució definitiva d'atorgament de subvencions a l'Àmbit 2, a l'emprar de les Resolució TES/2603/2021, de 4 d'agost, de convocatòria de subvencions destinades als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies, en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (operacions 04.04.01 i 07.01.01) per a l'any 2022 s'ha col·locat un senyal extra de 450*200 mm amb informació sobre el projecte, on es destaca l'ajut financer rebut de la Unió Europea.

En el moment de presentar la sol·licitud de la subvenció (setembre 2021), es va dissenyar els cartells seguint el manual tècnic de senyalització d'espais naturals protegits de la Generalitat de Catalunya vigent en aquell moment.

El mes de març d'aquest 2022 es va comunicat la directriu d'ús del nou manual de senyalització dels espais naturals protegits de Catalunya, en el qual hi han hagut canvis en l'estructura i suport de les senyals. Així doncs i perquè puguin ser objecte de subvenció, s'ha adaptat la senyalística prevista al nou manual.

5. DESPESA ECONÒMICA

El preu final executat, amb IVA inclòs, de les despeses de les actuacions de la memòria tècnica de "Restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'Estany de Banyoles" ha estat de VUITANTA-CINC MIL SIS-CENTS CINQUANTATRES AMB TRENTA-QUATRE (**85.653,34.-€**) IVA inclòs. Al document de memòria econòmica s'especifica el detall de les despeses, el procés de contractació emprat i les factures i justificants de pagament.

6. ANNEXES

1 REPORTATGE FOTOGRÀFIC

2 INFORME relatiu a la variació d'unitats executades de les obres corresponents al projecte de restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'Estany de Banyoles (Pla de l'Estany), emès per Josep Aleix Comas i Herrera, tècnic director de les obres)

3 NOTICIA WEB

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

Actuació 1: Formació d'un espai inundable i gestió de terres



Desbrossada de la vegetació herbàcia



Tala controlada d'arbres de la zona d'actuació



Transport de les restes vegetals



Acopi de la fusta retirada



Triturat de les restes



Visuals abans de l'actuació



Visuals després de l'actuació



Treballs d'excavació



Vista general de la zona d'excavació



Detecció d'un mur i nombroses restes en la vigilància i el control arqueològic





Tranport de terres



	
<p>Acopi i estesa de terres a les parcel.les agrícoles</p>	
	
<p>Llaurat i afinat per la integració de les terres</p>	
	
<p>Terraplanat mecànic de terres a la franja de transició</p>	<p>Talús allisat</p>

Actuació 2: Plantació i sembra



- ✓ Actuació 2.1. Plantació de peus de *Cladium mariscus*

	
<p>Preparació de peus de <i>Cladium mariscus</i></p>	<p>Plantació manual de peus de <i>Cladium mariscus</i></p>

- ✓ Actuació 2.2. Sembra d'herbàcies per la formació de prat de dall

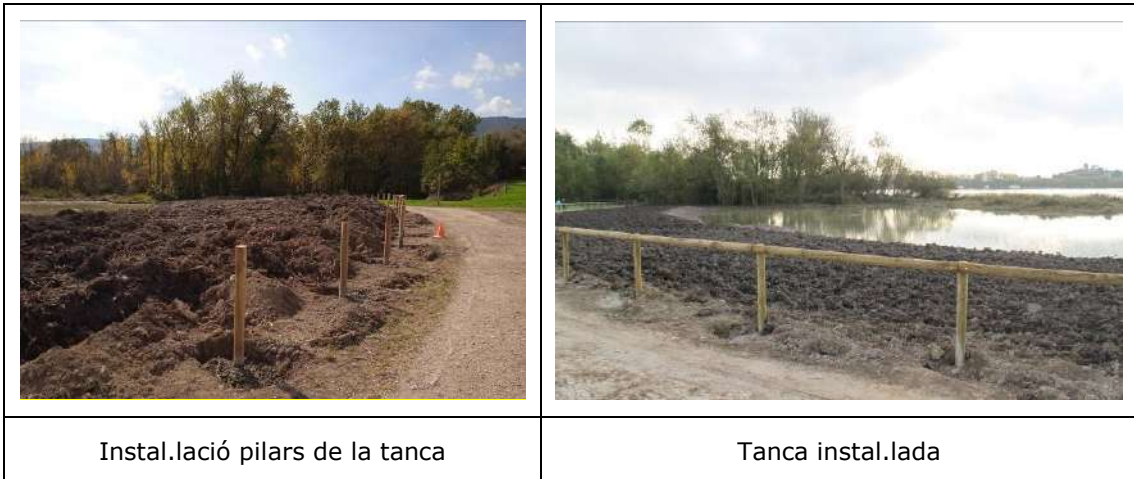
	
<p>Sembra manual de la mota de transició</p>	<p>Sembra manual de prats</p>

Actuació 3: Gestió de l'estrat arbori per la millora del mansegar existent

	
<p>Arbres a retirar</p>	<p>Tala d'arbres i retirada amb cabrestany</p>

Actuació 4: Delimitació i ordenació de l'espai

✓ Actuació 4.1. Col·locació d'una tanca de delimitació



✓ Actuació 4.2. Instal·lació d'una passera mirador sobre la font sulfurosa de Porqueres



✓ Actuació 4.3 Senyalització d'usos i difusió dels valors naturals de la zona





Plafons de 900*900 mm informatius del projecte i de la font sulfurosa



Senyal de lloc d'interès de 450*200 mm



Senyal informativa de 450*450 mm



Senyal informativa de 450*450 mm i senyal informativa suport PDR.Cat 2022

INFORME RELATIU A LA VARIACIÓ D'UNITATS EXECUTADES DE LES OBRES CORRESPONENTS AL PROJECTE DE RESTAURACIÓ ECOLÒGICA I RECUPERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL SUD-OEST DE L'ESTANY DE BANYOLES (PLA DE L'ESTANY)

Expedient: X2022000135

Porqueres, 20 d'octubre de 2022

Antecedents, fets i consideracions

Vistos els antecedents obrants a l'expedient corresponent a la convocatòria de licitació i adjudicació de part de les obres relatives al projecte de Restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'estany de Banyoles (Pla de l'Estany), adjudicades per decret en data 1 de setembre de 2022 a favor de l'empresa ARICO FOREST, S.L.U., amb CIF B17574799.

Durant l'execució de les obres els serveis tècnics del Consorci de l'Estany van descobrir que la falguera dels pantans *Thelypteris palustris*, que a Catalunya només es troba a l'estany de Banyoles i està protegida pel Decret 328/1992 tenia una extensió major a la coneguda i es trobava present també dins d'una part de l'extrem nord-est de l'àmbit d'obra. Per aquest motiu es va haver de reduir un xic la superfície desbrossada.

El volum de terra excavada es va haver de reduir per tal de no afectar a la surgència sulfurosa de l'extrem nord-oest de l'obra i sobretot per l'aparició d'un estrat arqueològic en una zona de l'àmbit on va aparèixer un mur i nombroses restes arqueològiques i d'acord amb els serveis territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, es va reduir en una zona la profunditat de l'excavació per tal de no afectar aquest estrat.



L'aparició d'aquest estrat va motivar que la delegada dels serveis territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya vingués a l'obra i va demanar de realitzar un sondeig arqueològic a major profunditat per tal de poder millorar la caracterització arqueològica de la zona. Això va comportar un increment de jornals d'arqueòleg així com l'ampliació de l'informe arqueològic previst al projecte.

El projecte no havia previst l'esponjament que es produeix amb la terra un cop excavada. Aquest esponjament implica que un volum de terra, un cop ha sigut excavada ocupa un volum major, cosa que incrementa els amidaments tan del transport, com de les partides d'estesa de les terres prèviament excavades. Aquest esponjament s'ha estimat en un 10%, que és un percentatge que entra dins dels paràmetres emprats habitualment (al plec del propi projecte, s'estableix un 15% d'esponjament per a sòls no compactes).

Així mateix, a la part més propera al camí on estava prevista l'aportació de terres de l'excavació de la mateixa obra per a la creació d'un prat de dall, el projecte preveia una aportació de 0,85 m de gruix però en la realitat l'aportació ha sigut de 1,15 m per tal de poder assolir la cota desitjada, que era la del camí de la volta a l'estany. A més, hi ha hagut un increment d'amplada de la mota que ha acabat resultant amb unes dimensions de 120 metres de llargada i aproximadament 11 metres d'amplada.

El total de terres mobilitzades dins de la pròpia obra ha sigut de 1628,35 m³.

Finalment, la surgència sulfurosa ha aparegut més a prop del camí de la volta a l'estany del que estava previst al projecte, de manera que no ha calgut construir el caminet d'aproximació a la passera sinó que la passera s'ha pogut construir directament a continuació del camí de la volta a l'estany.



Pel què fa a les terres aportades a camps de conreus, el material obtingut tenia una consistència molt plàstica (material argilós-margós amb elevat contingut d'aigua i matèria orgànica) que feia molt difícil poder disgregar-lo en una capa fina de manera que va caldre incrementar el gruix de la capa d'estesa i en conseqüència, la superfície on s'ha aplicat aquest material ha sigut menor (14.149,25 m²) respecte de la prevista inicialment.

La variació d'unitats executades es detalla de la següent manera:

Reducció de 1027 m² de la partida de desbrossada de terreny amb tractor

Increment de 29 unitats d'arbres talats

Reducció de 443,10 m³ de la partida d'excavació per a rebaix de terreny

Reducció de 665,47 m³ de la partida de càrrega i transport de terres

Reducció de 665,47 m³ de la partida d'estesa de terra procedent de l'obra

Increment de 0,152 ha de la partida de llaurada de terreny fluix
Increment de 0,152 ha de la partida de fresatge de terreny
Increment de 2,25 jornals de la partida de jornada de treball d'arqueòleg ajudant
Increment de 0,25 unitats de la partida d'informe de supervisió d'arqueòleg director
Increment de 673,80 m³ de la partida de càrrega i transport de terres dins l'obra
Increment de 673,80 m³ de la partida de terraplenat mecànic amb terres adequades
Increment de 24,35 m² de la partida d'acabat i allisada de talussos
Reducció de 1,646 ha de la partida de sembra de llavors herbàcies
Increment de 0,152 ha de la partida de fresatge de terreny per enterrar la llavor
Reducció de 4 m³ de la partida d'excavació de caixa de paviment, amb compactació
Reducció de 20 m² de la partida de repàs i piconatge de caixa de paviment
Reducció de 4,40 m³ de la partida de base de tot-ú artificial

La variació d'aquestes unitats d'obra suposa un increment de mil nou euros i vint-i-quatre cèntims (1.009,24€), IVA inclòs, a favor del contractista i suposa un increment del 1,19% sobre el pressupost adjudicat.

Fonament jurídic:

Primer. Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Segon. Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública.

Tercer. Reial decret 817/2009, de 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.

Quart. Reglament general de la llei de contractes de les administracions públiques aprovat pel Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, en tot allò no modificat ni derogat per les disposicions esmentades anteriorment

Es proposa

Primer.- APROVAR la variació en el cost de les obres del projecte de Restauració ecològica i recuperació paisatgística del sud-oest de l'estany de Banyoles (Pla de l'Estany) degut a la variació del nombre d'unitats realment executades sobre les previstes en el mesurament inicial del projecte, i que es detallen en aquest informe.










Segon.- La variació d'aquestes unitats d'obra comporta un increment de mil nou euros i vint-i-quatre cèntims (1.009,24€), IVA inclòs, a favor del contractista i suposa un increment de l'1,19% sobre el pressupost adjudicat. Aquest import es desglossa en vuit-cents trenta-quatre euros i vuit cèntims (834,08€) i cent setanta-cinc euros i setze cèntims (175,16€) en concepte d'IVA.

Josep Aleix Comas i Herrera, tècnic director de les obres
Enginyer de Camins, Canals i Ports
Col·legiat 18188

40329639J
JOSEP ALEIX
COMAS
(R:B55024418)

Signat digitalment
per 40329639J JOSEP
ALEIX COMAS
(R:B55024418)
Data: 2022.10.27
10:52:04 +02'00'



-  [Visita virtual](#)
-  [El Consorci](#)
-  **[Notícies](#)**
-  [Publicacions](#)
-  [El temps](#)
-  [Enllaços](#)
-  [Cercador](#)
-  [Contacte](#)
-  [Protecció de dades](#)



Ajuntament de Banyoles



Ajuntament de Porqueres



Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural

Català > Notícies

Notícies

El Consorci de l'Estany realitza treballs de restauració ecològica i de recuperació paisatgística a l'entorn de l'església de Porqueres

07-11-2022:CPM -

- **Les actuacions, que s'han iniciat aquesta setmana, afecten el camí peatonal de l'estany que es tallarà durant tres setmanes**

Porqueres, 22 de setembre de 2022.- El Consorci de l'Estany està duent a terme una sèrie d'actuacions que han de permetre la restauració ecològica i paisatgística d'unes finques situades al sud-oest de l'Estany de Banyoles, concretament entre l'església de Santa Maria de Porqueres i la làmina d'aigua de l'estany.

L'objectiu general de les actuacions és la intervenció directa en la creació i millora d'àrees amb potencial restaurador per a l'increment de la superfície hàbitats d'interès comunitari que són claus a l'Espai Natural Protegit de l'Estany de Banyoles com poden ser els aiguamolls calcaris amb mansega o els prats de dall. De forma indirecta es pretén afectar positivament a altres espècies protegides tant de la flora com de la fauna, augmentant-ne l'hàbitat potencial on poder-s'hi desenvolupar. Aquest seria el cas de la falguera dels pantans (*Thelypteris palustris*) o el *Carex elata*, així com de la libèl·lula *Oxygastra curtisii*, els microcargols *Vertigo moulinsiana* i *Vertigo angustior*, la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*) o, fins i tot, la llúdriga (*Lutra lutra*).

Concretament es realitzarà una excavació del terreny, amb un màxim de 40 centímetres de fondària, per tal de formar una superfície amb una inundació variable d'entre 10 i 30 centímetres d'aigua permanent, apte per al desenvolupament dels hàbitats esmentats. Les terres extretes es gestionaran a la mateixa obra o en camps que gestiona el Consorci de l'Estany i serviran per a millorar i incrementar un altre hàbitat d'interès comunitari com són els prats de dall.

Per altra banda, es pretén recuperar la imatge emblemàtica d'un dels elements principals del patrimoni paisatgístic de l'Estany de Banyoles i les seves visuals des de diversos punts a través de l'eliminació de la coberta arbòria de l'espai de l'actuació. Es tracta de l'església romànica de Santa Maria de Porqueres catalogada com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN).

També es realitzaran actuacions de delimitació i ordenació de l'espai per tal que el visitant pugui gaudir d'una visita el més sostenible i respectuosa possible i provoqui la mínima alteració de l'entorn. Així doncs, es col·locarà una tanca de delimitació per evitar el pas de visitants cap a la zona restaurada i es construirà una passera-mirador sobre la surgència sulfurosa de Porqueres que actualment no és visitable. També està prevista la instal·lació de senyalística que ordeni l'accés i que promogui i difongui els valors naturals de la zona.

Les actuacions que es realitzaran són un exemple més de restauració i millora d'hàbitats d'interès natural així com d'ordenació de l'ús públic a l'entorn de l'estany que el Consorci

de l'Estany promou des de la seva creació.

Durant l'execució de les obres, que està previst que durin unes tres setmanes, el camí peatonal del sector de sota l'església quedarà tallat al pas de vianants i bicicletes i s'habilitarà un pas alternatiu.

ACTUALITZACIÓ DE DADES A 28.10.2022

El cost del projecte ha estat de 85.953,34.-€, dels quals el Consorci de l'Estany ha aconseguit un ajut de 60.000.-€, el 69,81% del total del projecte, de la Generalitat de Catalunya, a través de la convocatòria d'ajuts per a actuacions en els espais naturals protegits de Catalunya, dins el programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022 (PDR.cat2022) cofinançat per la Unió Europea.

La resta de despeses de l'actuació (25.953,34.-€) s'ha finançat mitjançant el pressupost ordinari del Consorci de l'Estany i les aportacions extraordinàries al propi Consorci, provinents dels membres de ple dret Ajuntament de Banyoles i Ajuntament de Porqueres.

Tweet

